

867—889, а по-правилно между 877—889 лѣто, когато свалений отъ патриаршеството Фотий втори пжть бѣше възведенъ¹⁾ на той санъ²⁾. Зачтото, ако и да носѣше Фотий патриаршескиятъ санъ, кога царствувахе предшественикатъ Василиевъ, императоръ Михаилъ, при когото ся окръстиха българетъ, но что³⁾ ся качилъ Василий на престолатъ, свали Фотия отъ той санъ, когото вторий пжть онъ доби въ 877 лѣто въ царствованието на истиатъ Василиа, слѣдователно сербитъ прияха християнството, ако не тридесѣтъ годинъ слѣдъ българското крещение, каквото го описува нѣхниятъ историкъ Бранковичъ, а то поне двадесѣтъ годинъ слѣдъ него.

Сега ся пита, какво накарало Византийскиятъ дворъ и хитриятъ патриархъ Фотия да изнамѣратъ словенската азбука? — Ничто друго, освенъ желанието имъ да ся преведе Священото писание за новообращенитъ на нѣхниятъ языкъ. — Това ползовало каквото гражданската, така и духовната власть на Византийската империя, която тогава още свѣтяше, но вѣке бѣше почела да слабѣе. — На гражданската гречка власть бѣше това нужно да направи българетъ християне, да смегчи нравоветъ имъ и съ това да укроти стремлението имъ да сукрушатъ империята имъ, която не веднашъ видвала непобѣдимитъ си нѣкога легиони разпадани⁴⁾ отъ боищата⁵⁾ и побѣдителитъ предъ константинополскитъ врата. — Духовната власть, освенъ что⁶⁾ помагаше на гражданската, имаше предъ очитъ си да предвари замислитъ на римскиятъ архиепископъ, комуто подобно бѣше желанието да соедини сосъ стадото си могуществениятъ тогава и самодержавниятъ български народъ.

Константинъ, соученикъ на императора Михаила, който въ това време царствувахе, и братъ му Методий обърнаха на себе си за тая работа вниманието на правителството, което имъ препоручи да направятъ азбука, доволна⁷⁾ за да ся преведе писанието. Обширното знание на Константина (който послѣ въ монашество ся нарече Кирилъ), придоби му име философъ, титло, което споредъ тогавашното значение да-

¹⁾ Покаченъ, повишенъ. ²⁾ Високъ чинъ, важна длѣжность. ³⁾ Токущо. ⁴⁾ Повалени, разнебитени. ⁵⁾ Ударитъ, боеветъ. ⁶⁾ Че. ⁷⁾ Достатчна.